

Sygn. akt VIII Ka 211/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 kwietnia 2013 roku

Sąd Okręgowy w Białymstoku VIII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: Sędzia SO Marzanna Chojnowska - spr

Protokolant: Aneta Chardziejko

Przy udziale prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku Małgorzaty Zińczuk

po rozpoznaniu w dniu 11 kwietnia 2013 roku

sprawy M. C.

Oskarżonej o czyn z art. 177 § 1 kk

Na skutek apelacji wniesionej przez oskarżycielkę posiłkową H. K.

od wyroku Sądu Rejonowego w Białymstoku

z dnia 4 lutego 2013 roku, sygnatura akt III K 1489 / 12

I. Utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok uznając apelację za oczywiście bezzasadną.

II. Zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. M. K. kwotę 516.60 zł (pięćset szesnaście złotych sześćdziesiąt groszy) w tym kwotę 96.60 zł (dziewięćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt groszy podatku VAT) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego oskarżycielki posiłkowej w postępowaniu odwoławczym.

III. Zwalnia oskarżycielkę posiłkową H. K. od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

UZASADNIENIE

M. C. stanęła pod zarzutem tego, że w dniu 13 czerwca 2012 roku w S. nieumyślnie naruszyła zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem marki (...) o nr rej. (...) wykonując manewr cofania oraz włączania się do ruchu nie zachowała szczególnej ostrożności i nie ustąpiła pierwszeństwa przejazdu poruszającej się na rowerze ulicą (...) K. doprowadzając tym do zderzenia się obu pojazdów, w wyniku czego pokrzywdzona doznała obrażeń w postaci skręcenia stawów prawego nadgarstka i stłuczenia lewej połowy klatki piersiowej, co skutkowało naruszeniem czynności organizmu na czas przekraczający dni 7,

tj. o czyn z art. 177 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w Białymstoku wyrokiem z dnia 04 lutego 2013 roku w sprawie sygn. akt III K 1489/12 na mocy art. 66 § 1 i 2 k.k. w zw. z art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec oskarżonej M. C. warunkowo umorzył na okres próby wynoszący 1 (jeden) rok.

Na mocy art. 67 § 3 k.k. zobowiązał oskarżoną do częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz oskarżycielki posiłkowej H. K. kwoty 1.000 (jednego tysiąca) złotych, płatne w terminie 1 (jednego) miesiąca od daty uprawomocnienia wyroku.

Zasądził od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. K. kwotę 442,80 (czterystu czterdziestu dwóch złotych osiemdziesięciu groszy), w tym kwotę 82,80 (osiemdziesięciu dwóch złotych osiemdziesięciu groszy) podatku VAT, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego świadczonego z urzędu na rzecz oskarżycielki posiłkowej H. K..

Zasądził od oskarżonej na rzecz Skarbu Państwa kwotę 80 (osiemdziesięciu) złotych tytułem opłaty i obciążył ją pozostałymi kosztami procesu w sprawie w kwocie 628,97 złotych (sześciuset dwudziestu ośmiu złotych i dziewięćdziesięciu siedmiu groszy).

Powyższy wyrok na podstawie art. 425 § 1 k.p.k. w zw. z art. 444 k.p.k. zaskarżyła oskarżycielka posiłkowa w zakresie punktu II odnoszącego się do wymiaru środka karnego w postaci obowiązku naprawienia szkody na rzecz pokrzywdzonej.

Na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 438 pkt 1 k.p.k. rozstrzygnięciu Sądu I instancji zarzuciła naruszenie prawa materialnego, a mianowicie art. 67 § 3 k.k. poprzez orzeczenie wobec oskarżonej obowiązku częściowego naprawienia szkody wyrządzonej przestępstwem poprzez zapłatę na jej rzecz jako pokrzywdzonej kwoty 1000 złotych, podczas gdy nie budząca wątpliwości wina sprawcy, okoliczności popełnienia przestępstwa, waga i charakter naruszonego dobra wskazują, iż jest to kwota w rażąco niskiej wysokości, która nie może w żadnej mierze zrekompensować doznanych przez nią ogromnych cierpień fizycznych i psychicznych jakich doznała w wyniku przedmiotowego wypadku.

W oparciu o podniesiony zarzut oskarżycielka posiłkowa wniosła o zmianę rozstrzygnięcia w zakresie pkt. II wyroku i orzeczenie wobec oskarżonej obowiązku naprawienia szkody w całości poprzez zapłatę na rzecz pokrzywdzonej H. K. kwoty 7000 złotych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja oskarżycielki posiłkowej jest całkowicie bezzasadna i nie zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne przyjęte przez Sąd Rejonowy odnośnie przebiegu przestępstwa popełnionego przez oskarżoną M. C. w dniu 13 czerwca 2012 roku nie budzą zastrzeżeń i znajdują pełne potwierdzenie w zgromadzonym w sprawie materiale dowodowym. Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu I instancji w zakresie rozstrzygnięcia o sprawstwie oskarżonej, które oparte zostało przede wszystkim na jej wyjaśnieniach, w których przyznała się do winy, jak i zeznaniach pokrzywdzonej H. K. oraz świadków K. P., R. P. i A. K.. Wymaga podkreślenia fakt, że wszystkie dowody zgromadzone w niniejszej sprawie Sąd Rejonowy poddał rzeczowej analizie oraz ocenie, które są poprawne i obiektywne.

W tym kontekście stwierdzić należy, że Sąd I instancji poczynił prawidłowe ustalenia faktyczne w sprawie. Znamionym jest, że nie były one kwestionowane przez żadną ze stron uczestniczących w niniejszym procesie karnym, w tym również przez oskarżycielkę posiłkową. Z uwagi na brak zastrzeżeń apelującej co do poczynionych ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia o warunkowym umorzeniu postępowania karnego toczącego się przeciwko M. C., bardziej szczegółowa analiza wyroku w tym zakresie nie jest konieczna.

Przechodząc do rozważań odnośnie apelacji oskarżycielki posiłkowej stwierdzić należy, że nieuzasadniony jest sformułowany w niej zarzut obrazy przepisu prawa materialnego, a to art. 67 § 3 k.k. Abstrahując od poprawności tak sformułowanego zarzutu, w tym miejscu podkreślić należy, że naprawienie szkody wyrządzonej pokrzywdzonemu przestępstwem należy obecnie do podstawowych zadań prawa karnego, o czym przekonuje m.in. treść art. 2 § 1 pkt 3 k.p.k., zgodnie z którym przepisy kodeksu postępowania karnego mają na celu takie ukształtowanie postępowania karnego, aby uwzględnione zostały prawnie chronione interesy pokrzywdzonego. Realizacją powyższej dyrektywy jest między innymi zawarty w art. 67 § 3 k.k. obligatoryjny obowiązek naprawienia przez sprawcę wyrządzonej szkody w całości lub w części. Nie ulega wątpliwości, iż powyższe uregulowanie podyktowane było tym, aby warunkowe umorzenie postępowania nie było kojarzone z uwolnieniem sprawcy przestępstwa od odpowiedzialności.

Z tych też względów Sąd I instancji w sposób prawidłowy orzekł wobec M. C. obowiązek naprawienia szkody w części, którego wysokość – wbrew twierdzeniom skarżącej – nie odznacza się rażąco niską wysokością. Zdaniem Sądu odwoławczego kwota 1.000 złotych orzeczona z tego tytułu jest adekwatna do stopnia winy oskarżonej i społecznej szkodliwości popełnionego przez nią czynu, które nie są znaczne. Nie wolno bowiem zapominać, że w przypadku orzeczenia o warunkowym umorzeniu postępowania mamy do czynienia z karnoprawnym, a nie cywilnoprawnym obowiązkiem naprawienia szkody. Oznacza to konieczność uwzględniania przez Sąd celów prewencyjno – wychowawczych, w tym miarkowania wielkości czy ciężaru nałożonego zobowiązania przy uwzględnieniu kryterium winy w rozumieniu prawa karnego (por. A. Marek, Kodeks karny, Komentarz do art. 67 k.k., pkt 3, Lex 2010). Mając zatem na uwadze nieumyślny charakter czynu zabronionego popełnionego przez M. C., zdaniem Sądu odwoławczego brak jest podstaw do orzeczenia wobec w/wymienionej żądanej przez skarżącą kwoty 7.000 złotych.

Co istotne, Sąd I instancji zobowiązując oskarżoną do częściowego naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz oskarżycielki posiłkowej kwoty 1.000 złotych nie stracił z pola widzenia charakteru obrażeń poniesionych przez H. K. w postaci skręcenia stawów prawego nadgarstka i stłuczenia lewej połowy klatki piersiowej (k. 12) oraz wynikających z tego niedogodności i utrudnień w normalnym funkcjonowaniu. Uwadze Sądu nie umknęły również poniesione przez pokrzywdzoną koszty leczenia oraz wydatki z tytułu wizyt lekarskich i dojazdów, a nawet inne ciężary finansowe związane chociażby z prowadzeniem przez nią gospodarstwa rolnego, których jednak oskarżycielka posiłkowa nie była w stanie oszacować. Jednocześnie Sąd orzekający baczył, ażeby orzeczony obowiązek naprawienia szkody w części był współmierny do sytuacji majątkowej i rodzinnej oskarżonej. W tym stanie rzeczy uzasadnionym jest stwierdzenie, że Sąd I instancji ferując rozstrzygnięcie w zakresie zobowiązania M. C. do naprawienia szkody w części uwzględnił wszystkie okoliczności istotne dla jego wymiaru, prawidłowo i wszechstronnie je ocenił oraz nadał im właściwe znaczenie.

Mając na uwadze powyższe rozważania i ustalenia, nie znajdując podstaw do jakiegokolwiek ingerencji w orzeczenie z urzędu, Sąd Okręgowy nie mógł wydać innego orzeczenia jak o utrzymaniu zaskarżonego wyroku w mocy.

O kosztach zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym rozstrzygnięto na mocy § 14 ust. 2 pkt 4 w zw. z ust. 7 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu z dnia 28.09.2002 r. (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

O kosztach sądowych za postępowanie odwoławcze orzeczono na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k., zwalniając oskarżycielkę posiłkową od ich ponoszenia. Powyższe jest skutkiem uznania Sądu Okręgowego, iż uiszczenie kosztów sądowych przez H. K. – przy uwzględnieniu jej sytuacji majątkowej (utrzymuje się z renty) i rodzinnej (obłożnie chory mąż) – byłoby dla niej zbyt uciążliwe.